

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande
Minister
Christian Wikström

Föredragande
Byråchef
Jacob Nordlund

Justerat
Omedelbart

Nr 80

Samrådsunderlag och miljökonsekvensbeskrivning
av offshore havsvindkraftsprojektet Stormskär och
Väderskär.

ÅLR 2023/4703

180 S4

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att lämna synpunkter enligt **bilaga S423E59**.

Bakgrund

Ilmatar Offshore Ab har den 16.6.2023 begärt in landskapsregeringen synpunkter på samrådsunderlaget för miljökonsekvensbedömningen för de planerade havsvindkraftsparkerna Stormskär och Väderskär. Samrådsmöten har hållits 23 - 24.8.2023. Synpunkterna inlämnas skriftligen senast 15.9.2023 till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM).

Kontaktperson
Byråchef Jacob Nordlund, telefon +358 (0)18 25309
jacob.nordlund@regeringen.ax

Bilaga

Synpunkter gällande samrådsunderlag för miljökonsekvensbeskrivning av offshore havsvindkraftsprojektet Stormskär och Väderskär

Miljö

- Ange vilka myndigheter som allmänheten kan få information från (Landskapslag (2018:31) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning 7 §).
- Även kumulativa effekter från andra planerade projekt bör hanteras.
- Alternativa lokaliseringar ska anges (Landskapsförordning (2018:33) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning 5 § 2 punkten).
- Utsläpp av ämnen till naturen (Landskapsförordning (2018:33) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning 5 § 2 punkten) bör utvecklas.
- Klimatförändringens konsekvenser bör beaktas i bedömningarna.
- Viloplatser och migrationsruttor för fåglar är skyddade i fågeldirektivet.
- Miljögifter i sediment: beskriv utförligt vilka analysmetoder och standard som kommer att användas.
- Bullermodelleringen bör genomföras med största noggrannhet och ta hänsyn till kumulativa effekter och väderförhållanden. Påverkan på såväl djur som människor bör utredas.
- Påverkan på landskapsbilden bör utredas med största noggrannhet. Visualiseringen bör genomföras utgående från vedertagna metoder/standarder. Det är viktigt att hindersbelysning beaktas, samt belysningens påverkan på djurlivet.
- Djupkartor bör vara tillräckligt upplösta för att kunna bedöma effekten på de alger som växer/kan växa i området.

Fiske

- Fiskerätten inom allmänt vattenområde finns reglerad i landskapslagen (1956:39) om fiske (2§) enligt följande:
Inom allmänt vattenområde i landskapet har den som har sin hemkommun i landskapet rätt att fiska, om inte annat bestäms i 2 mom. Oberoende av hemort har var och en rätt att bedriva handredskapsfiske samt trolling. Med handredskapsfiske avses allt mete, fiske med spö och pilkfiske. (2019/73)
Yrkesmässigt fiske får inom det område som anges i 1 mom. bedrivas endast av egentliga yrkesfiskare samt av binäringsfiskare som är beroende av inkomster från fiske för sin försörjning.
- I samrådsunderlaget beskrivs om rätten till husbehovs och handredskapsfiske inom allmänt vatten men det behöver även noteras att yrkesfiskare har lagstadgad rätt att bedriva fiske inom allmänt vattenområde.
- Som framgår av samrådsunderlaget regleras EU-länders fiske i varandras kustvatten i Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) nr 1380/2013. I förordningens Bilaga 1 stadgas det att svenska och finska fiskefartyg har rätt till fiske innanför varandras 12-sjömilgräns intill 4-sjömilsmilgränsen (båda mätta från baslinjen) med undantag för Bogskär där tillträdet gäller mellan 12- och 3-sjömil. Det här gäller även för åländskt vatten.
- I sin helhet täcker vindkraftsprojektet Stormskär och Väderskär 571 km² vilket utgör ca 8,4 % av den totala arealen allmänt vatten inom landskapet Åland. Projektets inverkan på ovanstående lagstadgade rätter behöver utredas, liksom den långsiktiga påverkan på fiskeverksamheter. Berörda behöver ges tillfälle att yttra sig.
- I dokumentet dras slutsatser om fiskeaktiviteterna i områdena utgående från AIS-data endast från år 2019 - 2020. Det är nödvändigt att titta på dataunderlag från flera år, förslagsvis 10 år bakåt i tiden.
- Från nulägesbeskrivningen för fisk (2.3) och Planerade fältundersökningar (3.5) i bilaga 1 sätts stort fokus på att insamlingen av information om fisk bör fokusera på de platser och perioder där lek sker, och att studera områdets betydelse som uppväxtområde för lax. Det behöver även utredas hur färdigställda konstruktioner kan påverka vandringsmönster för de nämnda arterna även under uppväxt och adult stadium.

- Gällande vandringen av lax, strömming, vassbuk och vandringsik (alt. sandsik, havssik) vid Åland, utred dess sträckning och vad konsekvenserna för arternas uppehållsplats och vandring skulle bli av den planerade vindkraftsparken.
- Utredning av eDNA för fisk. Provtagningen med eDNA planeras ske en gång under försommaren och en gång under hösten. Provtagningen med eDNA behöver vara geografiskt tillräcklig samt heltäckande över årstiderna för att kunna utreda förekomsten av de vandrande arterna.
- För det pågående torskprojektet är det bäst att referera till rapporter från den forskningsinstans som ansvarar för projektet. Naturresursinstitutet (LUKE) har publicerat två rapporter från provtagningarna som sker på Åland. Den senaste: <https://jukuri.luke.fi/handle/10024/552423>

Kultur

- De marinarknologiska utredningarna bör ske enligt museiverkets riktlinjer och med geofysiska metoder som vid behov kompletteras med ROV eller undervattenskameror.
- Utredningarna samt tolkning av datan bör göras av antikvariskt behörig entreprenör. Sista beslutsrätt om objekt som ska granskas ligger hos landskapsregeringen.
- Inom utredningsområdet inte finns några kända känsliga kulturmiljöer, däremot kan det finnas miljöer utanför utredningsområdet vars siktlinjer kan påverkas. Kulturmiljöutredningar finns från 1970-talet, men dessa bör ses som föråldrade och kan därmed inte användas som underlag för en MKB, utan nya utredningar bör genomföras för att kunna utvärdera den faktiska inverkan på Norrhavets kulturmiljö.